

О. М. Мотузка,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління;
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

ОЦІНКА МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ВІДНОВЛЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

В умовах зміни клімату та військового вторгнення рф, водні ресурси нашої країни зазнають значних змін, що негативно впливає на екосистему та загальний стан питної води в Україні. Саме тому Україна успішно працює зі своїми міжнародними партнерами як в плані відновлення водних ресурсів, так і в їх фінансовому забезпеченні. Численні міжнародні організації та фінансові установи розпочали проєкти, спрямовані на покращення систем водопостачання, очищення стічних вод та загальної якості води по всій країні, на що виділяють значну частину коштів в рамках дії проєктів.

В таблиці 1 наведено характеристику міжнародних проєктів з відновлення водних ресурсів в Україні.

Таблиця 1

Характеристика спільних міжнародних проєктів в Україні з відновлення водних ресурсів

Назва проєкту	Детальна характеристика
Програма модернізації водного господарства України NIP	Програма була створена у 2020 році та мала на меті модернізувати системи водопостачання та водовідведення в Україні, підвищити енергоефективність, покращити якість води та послуг з її розподілу. Попри військові дії на території України, реалізація шести проєктів даного програми триває, більшість з яких була успішно завершена в 2023 році.
Програма відновлення України	Створена за сприяння Європейського інвестиційного банку задля допомоги українській місцевій владі у відновленні соціальної інфраструктури. В контексті дії цієї програми успішно відремонтований об'єкт водопостачання у Бучі, який забезпечує питною водою понад 9 000 мешканців міста.
Державно-приватне партнерство у водному секторі України (UWP3)	Створена урядом Нідерландів та розпочата у 2023 році, дана програма має на меті сприяти відновленню водного сектору України шляхом міжнародної співпраці та спільного використання ресурсів. Проєкт включає техніко-економічні обґрунтування, технічну допомогу та плани інвестицій у водну інфраструктуру.
Проєкти екстреного водопостачання ООН та неурядових організацій	Проєкт був ініційований світовими організаціями – ЮНІСЕФ, Водної місії та Міжнародної організації з міграції, який має на меті забезпечення доступу до чистої води в надзвичайних ситуаціях. Напрямки цього проєкту включають відновлення пошкодженої водної інфраструктури, встановлення систем фільтрації та постачання питної води постраждалим громадам внаслідок повномасштабної агресії рф.
Проєкт з відновлення та реконструкції систем водопостачання та водовідведення в Україні	Ініційований з підтримки Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA) та спрямований на відновлення критично важливих комунальних послуг та забезпечення довгострокової стійкості

Продовження таблиці 1

Проект «Відновлення водних ресурсів України»	Створений українським урядом з метою залучення іноземних партнерів для інвестування у критично важливу водну інфраструктуру в регіонах, які постраждали від війни або приймають значну кількість внутрішньо переміщених осіб. Перші програми цього проекту передбачають відновлення водопостачання та водовідведення та заходи щодо мінімізації негативних наслідків руйнування Каховської дамби.
--	---

Джерело: [1-7]

Слід відзначити, що вище наведені міжнародні проекти спрямовані в першу чергу на відновлення постачання питної води в деокуповані регіони та регіони, які найбільш постраждали від військових дій. Спільними силами міжнародних організацій, ЄС та низки країн в Україні вже відновлено критично важливу інфраструктуру з постачання води та забезпечено безперебійне подання води.

На рис. 1 наведена структура фінансування міжнародних проектів, які були розглянуті в табл. 1.

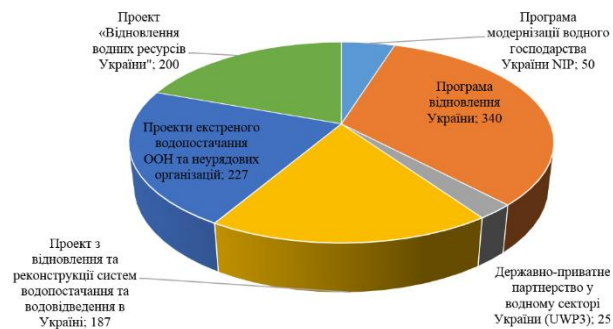

Рис. 1. Структура фінансування міжнародних проектів з відновлення водних ресурсів в Україні, млн. євро

Джерело: [1-7]

Аналізуючи дані рис. 1, слід зазначити, що загальна сума міжнародних проектів становила 1029 млн. євро, що свідчить про значну підтримки міжнародних партнерів та їхню зацікавленість у відновленні водних ресурсів в нашій країні.

Як підсумок ефективності міжнародних проектів, пропонується провести аналіз обсягів скидів стічних вод в українські водойми (рис. 2).

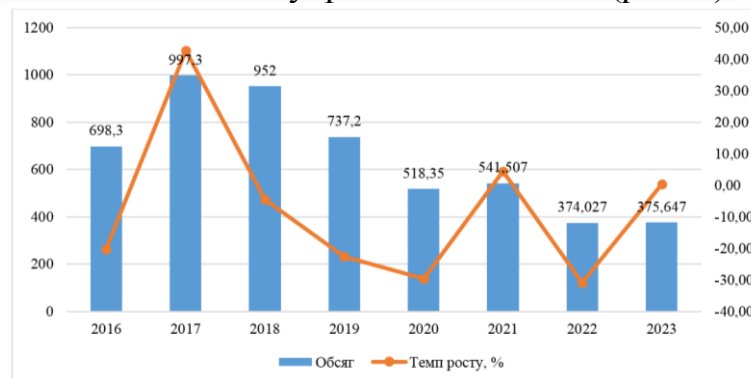

Рис. 2. Динаміка скидів забруднюючих стічних вод у водойми за період 2018-2023 рр, млн. куб. м

Джерело: [8-9]

Отож, аналізуючи дані рис. 2, видно, що з кожним роком в Україні зменшується обсяг скидів брудних стічних вод, що власне свідчить про ефективність імплементації цілей ООН щодо сталого розвитку та результативність спільної роботи із іноземними партнерами в межах міжнародних проектів. Якість питної води має бути одним із головним завдань Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, адже саме від неї залежить рівень здоров'я населення нашої країни та її майбутнє.

Список використаних джерел

1. European Investment Bank. (2023). Ukraine Recovery Programme: Rebuilding water and sanitation infrastructure. URL: <https://www.eib.org>
2. European Union. (2023). NIP Ukraine Water Modernisation Programme. URL: <https://www.europa.eu>
3. Japan International Cooperation Agency. (2023). Emergency Water Recovery in Ukraine. URL: <https://www.jica.go.jp>
4. Netherlands Water Partnership. (2023). Ukraine Water Public-Private Partnership (UWP3). URL: <https://www.nwp.nl>
5. UNICEF. (2022). Emergency Water Supply Projects in Ukraine. URL: <https://www.unicef.org>
6. Water Mission. (2023). Water Relief Efforts in Ukraine. URL: <https://www.watermission.org>
7. Державна служба статистики України. Довкілля України (2020) URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/11/Dovk_20.pdf
8. Державна служба статистики України. Обсяги скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти, млн. куб. м (2024) URL: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/6-3-1/>